

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om ændring i forretningsorden for folketinget [af Iver Poulsen m. fl.].

(Forslaget til folketingsbeslutning (nr. XI) findes i tillæg A. sp. 1655, fremsættelsen i tidenden sp. 4955).

Sagen sættes til forhandling.

Gustav Pedersen: Der blev for et par år siden af regeringen givet folketinget det løfte, at man ikke efter den 15. marts ville fremsætte lovforslag eller forslag til folketingsbeslutning, for så vidt disse forslag skulle føres igennem i det pågældende folketingsår, medmindre det drejede sig om uforudsete situationer, der ville gøre det nødvendigt at føre sådanne forslag igennem. Jeg erkender, at der kan være visse tilfælde, hvor der opstår tvivl om, hvorvidt en situation er uforudset, og der kan vel også i visse tilfælde være tvivl om, hvorvidt det er absolut nødvendigt at føre et sent fremsat forslag igennem. Jeg må imidlertid gå ud fra, da regeringen har givet dette løfte under forudsætning af, at folketingets partier indtager den samme holdning, at det ikke er hensigten med det forslag til folketingsbeslutning, som her er fremsat af de uafhængige, at det skal føres igennem i indeværende folketingsår. Forslaget er jo fremsat efter den 15. marts.

Det er ikke noget nyt problem, der er opstået, tværtimod; det spørgsmål har i mange år foreligget for os, hvordan partier, der ikke er talstærke nok til at være udvalgsberettigede, skal få varetaget deres interesser på ordentlig måde, for så vidt et forslag, de fremsætter, bliver behandlet i et udvalg. Det er altså hverken noget uforudset eller en ny situation, og jeg kan dårligt tænke mig, at der er nogen, der vil anse det for at være en prekær situation, fordi der næppe i resten af folketingsåret kan fremsættes forslag af betydning med det formål at føre dem igennem, selv om de skulle tangere de tilfælde, hvor det er rimeligt at give dispensation.

Derfor betragter jeg denne førstebehandling som en mere principiel drøftelse af spørgsmålet og vil gerne gøre opmærksom på, at det ikke er så lille et spørgsmål, som

man måske kunne formode, når man læser det stilfærdige forslag, der er fremsat. Der kunne jo ske det — nu gør jeg opmærksom på, at der ikke deri ligger bare antydningen af en insinuation mod de uafhængige — at et parti, som ikke er berettiget til at få valgt medlemmer i et udvalg, i hver sag, hvori de har interesse, fremsætter et selvstændigt forslag, som vil gøre det nødvendigt at lade det indtræde i et udvalg på en eller anden måde. I så fald ville flertallet i denne forsamling kun have valget mellem to muligheder: enten at sabotere et sådant udvalg og i øvrigt arbejde videre med sagen i det udvalg, der var nedsat om det af regeringen eller af de udvalgsberettigede partier fremsatte forslag, eller også faktisk at gøre dobbelt arbejde, og da vi jo har det sådan her i folketinget, at vi i vid ustrækning slås med tiden, vil dette ikke være nogen heldig udvikling.

For den anden del af forslaget vedkommende, nemlig spørgsmålet om at give udvalgene en almindelig beføjelse til at tilkalde en slags tilforordnede, drejer det sig om en så vidtgående ændring i forretningsordenen og i arbejdsgangen, at jeg for mit vedkommende er nødt til at tage forbehold, indtil sagen har været drøftet i udvalget for forretningsordenen.

Jeg forstår udmærket, at det for et parti, som ikke er udvalgsberettiget, er af vigtighed, at man under en eller anden form kan få føling med det udvalgsarbejde, der i mange tilfælde er bestemmende for et forslags gang gennem tinget. Jeg er klar over, at man ikke føler sig tilfredsstillet ved det fremskridt — som man vel knap nok tænker over mere — der kom, da vi i sin tid sørgede for, at fristen mellem anden og tredje behandling blev en realitet og ikke som i fordums tid en formalitet. Jeg er også klar over, at selv en adgang til at stille ændringsforslag til tredje behandling — at have tid hertil mellem afgivelsen af betænkningen og den sidste behandling her i tinget — ikke altid vil kunne være tilfredsstillende for et parti, der ikke er stort nok til at kunne deltage i udvalgsarbejdet.

Jeg har ikke noget imod, at udvalget for forretningsordenen drøfter dette for de mindre partier alvorlige spørgsmål meget omhyggeligt og prøver på, om vi kan finde frem til en form, der på en eller anden måde